

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/158/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6219200659
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:6219200659.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. Č., T.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny D. Y., dieťa rodičov: matka V.. U. Y., T.. XX.XX.XXXX, U. H. C., I. XX, U..Č.. D. Y., G. XXX/XX, právne zastúpená Mgr. Gabrielou Novákovou, advokátkou so sídlom Mlynské Nivy 4962/54, 821 09 Bratislava, a otec V. Č., T.. XX.XX.XXXX, U. H. C., I.Č. XX, právne zastúpený Mgr. Petrom Troščákom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 50, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 27P/277/2019-460 zo dňa 28.07.2021 takto

rozhodol:

- I. Zastavuje konanie o návrhu matky na úpravu styku otca s maloletým G..
- II. V zostávajúcej časti potvrdzuje uznesenie.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. V konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu prebiehajúcim na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 27P/277/2019 sa matka návrhom zo dňa 25.06.2021 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd upravil styk otca s maloletým každý párny týždeň počas bežného kalendárneho roka od štvrtka o 14.00 hod. do nedele 14.00 hod. tak, že matka odovzdá maloletého otcovi v priestoroch vlakovej stanice mesta Y., kde si ho otec prevezme a po ukončení styku maloletého matke vo D. Y. odovzdá; alternatívne každý párny týždeň počas bežného kalendárneho roka od štvrtka o 13.00 hod. do nedele 13.00 hod. tak, že matka odovzdá maloletého otcovi pred bytom matky v H. a otec po ukončení styku odovzdá maloletého matke v priestoroch vlakovej stanice Y.. Zároveň navrhla upraviť styk aj počas letných prázdnin. Súčasne žiadala neodkladným opatrením uložiť povinnosť otcovi prispievať na výživu maloletého sumou 150 Eur mesačne a zrušiť výrok II. uznesenia Okresného súdu Prešov, č.k. 27P/277/2019-175 zo dňa 18.6.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu Prešov, č.k. 24CoP/110/2020-211 zo dňa 10.9.2020, ktorým bola nariadená matke povinnosť zdržať sa premiestnenia maloletého G. a zmeniť jeho reálny obvyklý pobyt do inej obce ako D. Y..

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) rozhodol o návrhu matky napadnutým uznesením tak, že návrh matky zamietol.

3. Súd svoje rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 324 ods. 1; 325 ods. 1; 328 ods. 1, ods. 2 veta prvá, 329 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), §§ 2 ods. 1, 2; 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“)

4. Svoje rozhodnutie skutkovo odôvodnil tým, že rodičia maloletého G. nežijú v spoločnej domácnosti, starostlivosť o maloletého zabezpečuje od odchodu zo spoločnej domácnosti matka, otec prispieva na výživu maloletého sumou 80 Eur mesačne. Styk dieťaťa s otcom prebieha pravidelne v zmysle rozhodnutia súdu, matka umožňuje otcovi styk aj nad rámec súdnej úpravy, a to každý páry týždeň od piatka do nedele. Je v záujme maloletého, aby udržiaval a rozvíjal vzťah aj s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, otec o maloletého prejavuje intenzívny záujem, je schopný mu poskytnúť adekvátnu starostlivosť. Súd poukázal na uznesenie súdu zo dňa 28.06.2021, ktorým rozšíril styk otca s maloletým na každý páry týždeň od piatka od 12.00 hod., keďže matka sama umožnila otcovi maloletého prevziať skôr, ako bolo určené pri poslednej úprave styku v rámci neodkladného opatrenia, zároveň upravil styk počas letných prázdnin 2021 v súlade s návrhom otca, zohľadňujúc vzdialenosť bydliska otca od bydliska maloletého a s tým spojenú finančnú i fyzickú záťaž súvisiacu s cestovaním. Matka bezprostredne následne po stretnutí rodičov v rámci multidisciplinárnej spolupráce podala návrh na zmenu úpravy styku otca s maloletým, pričom navrhovaná úprava styku matkou predpokladá dôkladnejšie vykonanie dokazovania v rámci riadneho konania, nakoľko navrhuje alternatívne odovzdávanie maloletého pred bytom matky v H., respektíve v Y. na vlakovej stanici. Keďže súd už rozhodol o úprave styku počas letných prázdnin a neodkladne aj počas bežného roka, návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti úpravy styku, zamietol ako nedôvodný. Zároveň súd zamietol návrh matky na zvýšenie výživného na sumu 150 Eur mesačne, keďže určenie výživného je tiež predmetom širšieho dokazovania a doposiaľ určené výživné neodkladným opatrením v sume 80 Eur mesačne predstavuje nevyhnutnú mieru. Aj keď matka odôvodňovala zvýšené výdavky zmenou úpravy styku a tým, že bude musieť absolvovať jednu cestu ona a jednu otec, súd argumentoval, že ide len o dočasnú úpravu styku a výdavky spojené s cestovaním budú zahrnuté v konečnej výške výživného. Keďže matka žiadala rozhodnúť aj o zrušení jej povinnosti zdržať sa premiestnenia maloletého a zmeny jeho obvyklého pobytu do inej obce ako D. Y., aj v tejto časti súd návrh zamietol ako nedôvodný, keďže je potrebné zastabilizovať obvyklý pobyt maloletého na obdobie, kým nedôjde k definitívnej úprave styku otca s maloletým, čo je predmetom rozsiahlejšieho dokazovania.

III. Obsah odvolania matky a vyjadrenie k odvolaniu

5. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka, navrhla napadnuté uznesenie zmeniť a návrhu v celom rozsahu vyhovieť. V odvolaní vecne argumentovala tým, že záujmom matky nie je eliminácia maloletého od otca, práve naopak, navrhovala riešenie, v rámci ktorého by bol maloletý s otcom o jeden deň navyše, nakoľko v prípade tak dlhého cestovania je rozumné, aby bol čas styku čo najviac využitý. Otec navrhol matke možnosť bývať v byte v C. počas styku, pričom otec by zatiaľ odišiel k svojim rodičom. Vzhľadom k negatívne prežitému v predmetnom byte matka s takýmto návrhom nesúhlasí. Navrhol, aby matka predala svoj byt v H. a presťahovala sa do C., s čím nesúhlasila. Matka v súčasnosti býva vo D. Y., ale jej plánom je odsťahovať sa späť do H.. Otec s týmto návrhom nesúhlasil, jeho predstava je taká, aby syn navštevoval materskú školu v C., pričom matka si môže zabezpečiť bývanie v Y.V., kde má podľa otca viac možností nájsť si vhodné zamestnanie. Takáto alternatíva neprichádza do úvahy, nakoľko matka na východnom Slovensku nemá žiadne väzby. Tým, že dlhodobo žila v H., všetky jej vzťahy súvisia s H.. V skutočnosti jediným dôvodom konania otca je jeho snaha zotrvať v miestnej príslušnosti Okresného súdu Prešov, čo bolo na pojednávaní aj odprezentované. Namietala, že nie je v záujme syna cestovať s 5 prestupmi v čase, keď má spať. Aj uvedené poukazuje na to, že otcovi vôbec nejde o syna, inak by s takouto možnosťou nesúhlasil. Pokiaľ súd zamietol návrh na zvýšenie výživného na sumu 150 Eur mesačne, matka má zato, že súd nepostupoval správne, nakoľko súd zmenil úpravu styku a zaviazal matku na vynakladanie finančných prostriedkov spojených s cestovaním, ktoré v čase určenia výživného nemusela vynakladať. Súd neprihliadal na to, že otec je oprávnený jazdiť služobným vozidlom aj súkromne, čiže so stykom nemá žiadne zvýšené náklady. Vo vzťahu k zamietnutiu jej návrhu ohľadom zrušenia jej povinnosti zdržať sa premiestnenia maloletého a zmeny jeho obvyklého pobytu do inej obce ako D. Y., namietala záver súdu, nakoľko obmedzuje matkinu slobodu pohybu a pobytu danú Ústavou SR a na druhej strane destabilizuje maloletého, ktorý by mohol navštevovať materskú školu v H., kde by si zvykol na kolektív už od počiatku. Okrem toho je matka schopná zabezpečiť pre syna inú úroveň bývania, nakoľko disponuje v H. bytom a okrem toho má možnosť zabezpečiť si adekvátne zamestnanie. Suma 80 Eur, ktoré uhradza otec synovi nepostačuje ani na stravu. Zdôraznila, že za celé obdobie nežiadala o zvýšenie výživného napriek tomu, že jej príjem z rodičovského príspevku predstavoval v roku 2019 sumu 220,- eur a v roku 2020 sumu 370,- eur.

6. K odvolaniu matky sa vyjadril otec, ktorý navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť argumentujúc, že matka sa chce presťahovať do H., teda mieni premiestniť maloletého ďalej od otca. Návrh matky v časti zrušenia matke uloženej povinnosti zdržať sa premiestnenia mal. G. a zmeniť jeho reálny obvyklý pobyt do inej obce ako D. Y. nie je podľa otca odôvodnený žiadnymi novými skutkovými tvrdeniami (okolnosťami), ktoré by podľa matky mali zakladať zmenu pomerov. Naposledy určené výživné v sume 80,- Eur mesačne je nepochybne výživným určeným v nevyhnutnej miere. Uviedol, že k platnej zmene bydliska nedošlo ani po neoprávnenom premiestnení mal. G. do D. Y., pretože otec matke nikdy nedal súhlas s premiestnením mal. G. mimo C.. Podľa otca nie je žiaden zákonný dôvod meniť styk každých 20 dní, obzvlášť v prípade, ak súd konal, nové skutočnosti vyhodnotil a uznesením sp. zn. 27P/277/2019 zo dňa 28.06.2021 rozhodol o zmene styku na prospech mal. G., pričom matka uznesenie rešpektuje a maloletého odovzdáva otcovi v mieste jeho bydliska.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

7. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 CMP, v spojení s ust. § 34 CSP preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že konanie o návrhu matky na úpravu styku otca s maloletým je potrebné zastaviť a vo zvyšnej časti návrh matky zamietnuť.

8. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s prihliadnutím na skutočnosti osvedčené obsahom spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i argumenty matky predstreté v odvolacom konaní a vyjadrenia otca, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne pokiaľ nemal za dôvodné vyhovieť návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia.

9. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočný stav veci, vyvodil z neho tomu prislúchajúce skutkové závery a vec správne právne posúdil. Uplatnené odvolacie dôvody nenašli v rozhodnutí odvolacieho súdu svoje opodstatnenie. Napadnuté uznesenie považuje odvolací súd za vecne správne, jeho správnosť argumentuje nasledovne:

10. Vo vzťahu k návrhu matky na úpravu styku neodkladným opatrením, odvolací súd konštatuje:

11. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

12. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

13. Podľa § 159 CSP, začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

14. Konanie sa začína doručením žaloby alebo doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia súdu. Začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. O tom istom spore, veci nemôže súčasne prebiehať viac súdnych konaní a prednosť má to konanie, ktoré začalo skôr.

15. Prekážka začatého konania, tzv. prekážka litispendencie, je neodstrániteľným nedostatkom podmienok konania, ktorý má za následok zastavenie konania. Ak teda už na súde (ktoromkoľvek) prebieha konanie tých istých strán, týkajúce sa tej istej právnej veci (totožnosť predmetu konania a skutkových okolností, z ktorých sa nárok vyvodzuje), súd konanie, ktoré začalo na základe neskôr podanej žaloby, zastaví.

16. Totožnosť predmetu konania je totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu či skutkového deja. O tie isté strany ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení, a tiež vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia strán.

17. V prejednávanej veci otec dňa 23.06.2021 podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu styku otca s maloletým G..

18. Matka dňa 28.06.2021 podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu styku otca s maloletým, na zvýšenie výživného a na zrušenie výroku II. uznesenia Okresného súdu Prešov č. k. 27P/277/2019-175 zo dňa 18.06.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 24CoP/110/2020-211 zo dňa 19.09.2020, ktorým súd nariadil matke povinnosť zdržať sa premiestnenia maloletého a zmeniť jeho reálny obvyklý pobyt do inej obce ako D. Y..

19. Vo vzťahu k návrhu na úpravu styku otca s maloletým G. návrh otca aj matky sa týka tých istých účastníkov konania a tej istej veci - predmetu konania. Vychádzajúc z vyššie uvedeného je preto potrebné konštatovať, že v danej veci je daná prekážka začatej veci (litispendencia).

20. Keďže konanie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia sa začalo neskôr, než konanie o návrhu otca, odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné, než konanie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o úpravu styku maloletého s otcom postupom podľa citovaného ustanovenia § 159 CSP zastaviť .

21. Vo vzťahu k návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o zvýšenie výživného zo sumy 80,- Eur na sumu 150,- Eur odvolací súd konštatuje, že výživné zo strany otca bolo určené neodkladným opatrením na základe uznesenia Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 13P/36/2019-24 zo dňa 10.04.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 11CoP/38/2019-81 zo dňa 30.09.2019 vo výške 80,- Eur mesačne.

22. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

23. Rozsah výživného v neodkladnom opatrení sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí, okrem prípadu, ak nevyhnutná miera je súčasne limitom schopností a možností povinného. Výrok neodkladného opatrenia nepredurčuje obsah meritórneho rozhodnutia. Výživné v nevyhnutnej miere je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného a nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť aj vyššie sumy výživného.

24. Odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie konštatuje, že výživné vo výške 80,- Eur predstavuje výživné v miere, ktoré je spôsobilé pokryť nevyhnutné potreby maloletého. To, či je v danom prípade v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletého vyššou sumou s prihliadnutím na výdavky spojené s cestovaním, bude predmetom dokazovania v konaní vo veci samej.

25. Vo vzťahu k návrhu matky na zrušenie výroku II. uznesenia Okresného súdu Prešov č. k. 27P/277/2019-175 zo dňa 18.06.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 24CoP/110/2020-211 zo dňa 19.09.2020, ktorým súd nariadil matke povinnosť zdržať sa premiestnenia maloletého a zmeniť jeho reálny obvyklý pobyt do inej obce ako D. Y., odvolací súd konštatuje, že odvolanie matky nie je dôvodné.

26. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

27. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- úroveň starostlivosti o dieťa,
- bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

i. využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

28. Odvolací súd v uznesení č.k. 24CoP/110/2020-211 zo dňa 10.9.2020 v súvislosti s rozhodovaním o konštatoval, že „Určenie bydliska dieťaťa je podstatnou vecou, na ktorej by mali rodičia dohodnúť, v opačnom prípade na návrh niektorého z nich rozhodne súd. Pri neodkladnom opatrení súd zameral svoju pozornosť na najlepší záujem mal. dieťaťa, jeho ohrozenie, resp. porušenie. Uvedené však nevylučuje, aby otec podal návrh na začatie konania o určenie bydliska dieťaťa, podľa § 35 zákona o rodine. Zo spisu je zrejmé, že matka má mať úmysel presťahovať sa do H.. Súd prvej inštancie predmetnú skutočnosť vzal na vedomie, a ako v prípade navrátenia maloletého do C., predchádzal častým zmenám jeho bydliska, ktoré by mohli mať negatívny dopad na duševné zdravie. Matke uložil z tohto dôvodu povinnosť zdržať sa premiestnenia mal. G. a zmeniť jeho reálny obvyklý pobyt do inej obce ako D. Y.“ Ako to vyplýva z citovaného textu, účelom uloženia povinnosti matke zdržať sa premiestnenia mal. G. z miesta jeho terajšieho pobytu bolo zabrániť jej v konaní, ktorým bez súhlasu druhého rodiča chcela opätovne zmeniť miesto pobytu maloletého, tentokrát do H.. Matkou uvádzané dôvody pre zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia sú totožné ako tie, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené. Matka má záujem o premiestnenie mal. G. do H., argumentujúc lepšími možnosťami uplatniť sa na pracovnom trhu a absenciu akýchkoľvek väzieb na C., kde žije otec. Ako to už odvolací súd uviedol v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia, je potrebné skúmať najlepší záujem maloletého v konaní vo veci samej. Na jednej strane je tu snaha matky presťahovaním sa do H. nájsť si vyhovujúcu prácu, na druhej strane stojí právo dieťaťa na rovnocenný styk s druhým rodičom, ktorý má rovnaké právo podieľať sa na výchove dieťaťa ako matka a ktorý nedal súhlas so zmenou obvyklého pobytu maloletého. Za daných okolností odvolací súd nevidel dôvod pre zrušenie povinnosti matke zdržať sa zmeny obvyklého pobytu mal. G. pred rozhodnutím vo veci samej.

29. Za daného stavu odvolací súd napadnuté uznesenie, ktorým zamietol návrh matky na zvýšenie výživného a zrušenia povinnosti matke zdržať sa premiestnenia maloletého a zmeniť jeho reálny obvyklý pobyt do inej obce ako D. Y. postupom podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

30. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).